

Caminante, no hay camino 12 - 17 juni 2017

Caminante, no hay camino. Sino estelas en el mar. - Antonio Machado

Maandag 12 juni 2017

Uiteraard slecht geslapen, niet alleen na de gezondheidsbulletins maar meer nog met een hoofd vol reisperikelen die parten zouden kunnen spelen bij het vertrek naar Bordeaux.

Merkwaardig hoe kleine dingen een grote reis kunnen saboteren en precies daardoor het reizen zelf in mijn denken verstoren.

'De gratie is de tocht, de moed hebben de tocht aan te vatten. Geloven, in mijn 'radicale' betekenis, is het hebben van het hart, het vasthouden aan het hart. Het hart op de tocht, ziedaar ons avontuur en ons... gevaar.' Peter De Graeve, De Afvalligen

Zo blijft de vraag naar de toestand van mijn fiets - onderweg opgehangen in een camionette van Soetens Fietsvervoer uit Eersel - en de bagagedoos met de batterijen.

Aan het Crown Plaza - vroeger Crest - afgezet door mijn geliefde voor mijn wellicht laatste (grote fiets-)reis, blijkt de AirPort expres van 07:10 uur toch redelijk op tijd want het wordt wachten op die van 8:10 die een kwartier te laat is: een wat gammele oude tourbus met automatische kofferdeuren. Voor 10€

contant naar de ingang van Brussels AirPort, een prikje toch? Het wachten is handig voor het vervolg in 'De afvalligen' van Peter De Graeve, digitaal gekocht wegens handiger voor onderweg op de iPad mini.

'Het is de man die valt niet toegestaan om te voelen of te horen dat hij neerkomt. Hij blijft gewoon maar doorvallen.'

'Dóórvallen? Dat lijkt me bizar. Ongepast. Wie schreef het?'

'Ik ben het vergeten.'

Peter De Graeve, De Afvalligen

Het begon allemaal heel bizar. Een week voor mijn vertrek val ik in slaap op mijn witte Voido rocking chair van de Israëliische designer Ron Arad bij Magis. Al een paar jaar geleden gekocht maar pas nu echt lang als leesschommel benut na de constructie van een pergola met druivelaar en blauwe regen. Lezend in het nieuwste boek van Peter De Graeve ben ik weggedommeld bij het overdenken van een passage in een koel avondbriesje onder de lindebomen.

Mijn geliefde vind me naast de stoel op de grond, verdwaasd en versuft en ik blijf haar maar vragen welke dag het is en weet geen antwoord meer op haar vragen. Pas na een bezoek aan de spoed en de onderzoeken aldaar begint het mij weer wat te dagen.

Vallend was ik mijn geheugen kwijt geraakt.

Gelukkig vond ik het later wel nog terug en kon ik het voorafgaande wat reconstrueren: evenwicht verloren en klap tegen de muur met de zijkant van mijn schedel. Ik herinner me nadien zelfs dat ik de omgevallen Vuido heb rechtgezet maar zelf niet meer rechtop kon komen. Nadere onderzoeken van hoofd en hals waren niet alarmerend, enkel de cardiovasculaire bevindingen waren van die aard dat ik sindsdien een grote bevrijding van aardse beslommeringen ervaar.

Seneca's terloopse vermelding, casurae stant, is onze missing link.

Op de vraag die Oedipus stelt aan de Sfinx net voordat zij neerstort, 'Maar wat is de mens?', antwoordt Seneca vele eeuwen later: 'Een casurus stans.' De mens is een wankel staatje in een wereld die onophoudelijk neerwaarts gaat. Ook het Latijnse origo, 'oorsprong', 'origine', is afgeleid van een woord dat 'zich oprichten' betekent: orīri. Zelfs de origine heeft dus haar oorsprong in het casurus stans.' (ibidem)

De banden van mijn fietskar heb ik afgelaten wegens onderdruk in het vliegtuigruim op grote hoogte maar de vraag blijft hoe de bagagebehandelaars omgaan met zo'n omgebouwde bagagekar waar dissel en wielen nu binnenin gepropt zitten.

Ik moet wegens rare bagagemaat in de vertrekhal van Zaventem naar een rij waar nog door een menselijk wezen wordt ingecheckt. En die merkt de disselhaak waarbij het beter is dat een drager de tas zou vervoeren want zoiets blijft makkelijk op de transportbanden hangen en dan is het een hoop ellende.

Met de bus naar een erg afgelegen gedeelte van de luchthaven. Ik zit naast een gepensioneerd koppel dat een stoeterij uitbaat in de Charentes, tussen Cognac en Angoulême. Zij zit in de gemeenteraad van het dorp van 560 inwoners en hij bedrijft verder zijn hobby met fokken van Arabieren, nog met sperma van de hengsten van Peeters uit Beerse die met de verkoop van het Pinti ijsfabriek zijn stoeterij was begonnen. Ooit als De Morgen free lancer heb ik er een presentatie mogen meemaken in het kader van de geplande Black & White show - paarden, honden, whiskey. Intussen is de man overleden en de dochter met wiens paardenliefhebberij het allemaal begon, heeft de boel verkocht aan een rijke Nederlander die er andere paarden staan heeft. De beroemde Arabica stoeterij van Peeters in Vlimmeren is verleden tijd.

Ze stellen voor om mij naar mijn hotel te voeren na de landing, maar ze hebben zelf geen bagage bij want zo sneller naar hun gerestaureerde boerderij nabij een vakantiepark waar veel Belgen graag logeren.

Buslijn 1 stopt voor de uitgang van het vliegveld en een half uur later kan ik overstappen op de 35 naar Le Grand Louis. Dan nog een kwartiertje stappen met mijn kar achter me aan in de hete zon naar Citotel Les Alizés waar een behulpzame dame mij de kelders toont waar sinds het opleveren van het hotel duidelijk niets meer gebeurd is en het bouwpuin nog voor het struikelen ligt. Vijf fietsen van Nederlanders - waaronder dure handgemaakte varianten - staan er naast met drie bagagedozen. Ook mijn fiets met bagagedoos, die mooi intact blijkt.

Mijn oude trouwe Koga World Traveller heeft echter defecte versnellingsgrepen Altus, door het ophangen aan het vlinderstuur. Ellende alom. Wat zelf geknoeid zonder veel effect. De receptioniste weet een fietsenmaker wat verder maar die blijkt op maandag gesloten. Dan maar aan de slag met 'scotch' en een schroevendraaier waarmee het min of meer hersteld lijkt.

Voor alle zekerheid een ferme proefrit want ik wil toch een beginstempel halen bij de

Sint Jacobsvrienden van Bordeaux.

Banden van de fietskar opgepompt, alles opgetuigd en met de Garmin als gps op weg. Bij de 'vrienden van Sint Jacob' een wat ouder koppel enthousiastelingen die denken dat ik in hun refuge aan de begraafplaats van de Rue Blanqui in Le Bouscat wil overnachten. Ik krijg een glas fris water met siroop waarna een paar uur maagzuur. Hun fotoalbums getuigen van de gratie van hun voetreizen want zij hebben alle Camino's te voet gedaan in Portugal, Spanje en vanuit Zuid Frankrijk.

Caminante, no hay camino.

*Reiziger, jouw voetsporen
zijn de weg en niets meer;
Reiziger, er is geen weg,
die maak je door jouw stappen.
Gaandeweg ontstaat het pad,
en kijk je om dan zie je de weg
die je nooit meer zal gaan.*

*Reiziger, er is geen weg
alleen schuimsporen op zee.*

Antonio Machado

<https://www.youtube.com/watch?v=bmtxVz5Ly0o>

Dit jaar zullen ze voor het eerst niet meer pelgrimeren... hij zegt het met een gebroken stem. Ik zeg hem dat er voor iedereen een tijd van komen en gaan is en dat ook voor mij de tijd van gaan lijkt gekomen. Maar hij lijkt de zinspeling in mijn Frans niet echt te begrijpen.

Ze blijken in blijde verwachting van een Canadese pelgrim te voet. Wanneer ik de begraafplaats verlaat komt ze er net aan met nordic waling sticks.

Ik vraag me af hoe die mensen met nauwelijks bagage zo'n afstanden als pelgrim verwerken.

Van daaruit naar het centrum van Bordeaux voor de beginfoto's.

Een mooie zerk met de sintjacobsschelp en een jonge acacia twijg voor de deur van 'de vrienden van' kan ik niet laten, net zoals de buurtapotheek met het fenomenale citaat van Voltaire...: ***J'ai décidé d'être heureux parce que c'est bon pour la santé.*** Wat een verbluffende serendipiteit.

In Bordeaux wordt veel gefietst, er zijn ook goede fietspaden aangeduid en soms zelfs ingericht. Maar heel wat straten blijken in tegenstelling tot de Garmin éénrichting, ook voor fietsers.

Ik kom dus in kassestraatjes met 18 en 19 de eeuwse huizen in witte kalksteen zonder bovenverdieping. Een bejaarde dame met een versleten facelift houdt me staande om haar uit te leggen waar ze de blauwe antivriesvloeistof voor de ruitensproeier van haar Peugeot 205 moet ingieten want ze weet het niet meer. Ik schat haar niet veel ouder dan de presidentsvrouw maar ze weet het allemaal niet meer en ze koestert haar haardos ook niet langer als gordijn om de littekens te verbergen.

Ik vind haar antivriesdop, maar zeg haar dat dit in de zomer ook met gewoon water mag. Toch wel, altijd blauw water voor de auto, repliceert ze. Dan maar aangeraden kenners te raadplegen. Een oudere passant maakt een omtrekkende beweging als ze hem om hulp roept met exact hetzelfde woordpatroon als waarmee ik verleid werd tot hulp aan bejaarde dames met oude auto's.

Bordeaux is een mooie stad, maar dat weten we reeds van een paar jaar geleden op onze tocht naar Riezu in Baskenland.

De dame van Les Alizés had Le Grand Louis op het kruispunt aangeraden als bistrot. En dat blijkt een goed idee, zij het dat ze me daar liefst op het buitenterras bedienden, gezien mijn outfit en wellicht ook zweetsporen ondanks douche.

Gazpacho van tomaten en komkommer met Bouchotmosselen in room. Lekker met

redelijk brood. Ik laat me ook verleiden tot een amberen Grimbergen, met citroen geserveerd. De zaak loopt goed op maandag, vooral beter geklede damesgezelschappen en jonge koppels. De nachtwaker in het Citotel weet de sleutels van de kelder niet - hij is er al die jaren nog nooit geweest! Ik mag ze zelf uitkiezen in de sleutelkast om mijn fiets veilig te stallen.

De Franse tv-zenders presenteren zoals steeds overal onzin en geleuter.

Dus nog wat gelezen en redelijk goed geslapen.

Dinsdag 13 juni 2017

Bordeaux - Gastes

Om 6 uur op want de weersverwachting is zeer warm voor zuidwest Frankrijk.

Pagina 4 van 24

Ik zie nog met een half oog hoe een stel oudere journalisten een zeer jonge LREM kanshebster voor een Kamerzetel roosteren met hun doortrapte vragen waar het meisje met open ogen en rode lippen intrapt, ondanks de geneugten van de intensieve cursussen interview die ze zoals alle kanshebbers uit de Macronstal graag heeft genoten.

Het logisch inpakken van mijn kar, fietszakken en de hele zwik verloopt nog wat onwennig. De babygreep waarmee ik de zware batterijen te hanteer, blijken mijn handen en armen zich nog goed te herinneren.

Een bijzonder matig ontbijt - Franse zoetigheden met een broodje, microcroissants - en geen zin om eiwitten te reclameren wegens liefst voor de hitte weg.

De vooraf ingeladen STRAVA route doet mijn Garmin twijfelen wanneer hij zich afvraagt of ik niet naar het begin van de opgeladen route moet rijden.

Redelijk druk ochtendverkeer maar gelukkig veel gemarkeerde fietswegen en voorzichtige chauffeurs, ook van de vrachtwagens.

De dorpsinrichtingen zijn mooi vernieuwd en goed aangelegd. De streek is duidelijk veel rijker dan het departement La Meuse vorig jaar.

De lange stukken door de bossen van de Landes langs het bassin van Arcachon naar de meren zijn recht, erg druk, meestal zonder fietspaden en vooral loeiheet wegens geen bomenschaduw. De belendende stukken van de wegen zijn

kaalgekapt.

Ik vind toch wat schaduw om na 53 km de eerste batterij te wisselen.

In Sanguinet krijg ik een stempel van de toeristische dienst die me voor water naar een zwengelkraan voor het politiebureau verwijzen. Gelukkig is het water er koud. Ik overgiet me helemaal en drink een paar bussen.

Dan komt een prachtig traject langs de meren naar Biscarosse waar ik me van richting vergis in het gat van een kleurig opgetuigd bejaard koppel fietspelgrims en dus een mooie omweg moet maken van ruim 20 km.

Ik heb Gastet uitgekozen omdat ik Mimizan met de middaghitte te ver vond voor een eerste dag. Maar gezien de sluierwolken en het magnifieke en schaduwrijke fietstraject kan ik het toch goed volhouden tot Gastet, waar de hitte weer toeslaat.

De regenbui onderweg van 5 minuten is een genot. Ik had net voordien nog overwogen om onder een maisveldsproeier te gaan staan.

De Chambre d'Hôtes is pas om 17 uur open... dan zie ik een kapsalon waar ik om 16 uur terecht kan! Mijn haar moet dringend ingekort wegens de warmte.

In Bar Le Chalet Restaurant aan het strand is de keuken al dicht, maar water en icetea kan ik nog krijgen omdat de naaktvoetige dame haar tent sluit voor de siësta maar vergeet de onnozel gedateerde muziek af te zetten. Ik mag buiten blijven zitten in de schaduw. Met zicht op passerende fietsers en strandtoeristen.

Ik lees een prachtig stuk in De afvalligen van Peter De Graeve over de dood van zijn moeder.

Inspirerend verhaal, zeker nu voor mij.

Om 16 uur naar het kapsalon waar ze al dachten dat ik niet meer zou komen opdagen.

Twee dames van in de veertig die sterk op elkaar lijken, naar bril, haren, tatoeages, kleding, maar niet naar lichaamsbouw. Het lijken me geen zussen in de manier waarop ze met elkaar omgaan.

Ik word meteen gewassen en krijg tegelijk een formidabele massage ... van de elektrische stoel waarin ik neerlig. In Shanghai destijds kreeg ik die manueel en meer ná het kappen van mijn haren, indien ik het had gewenst.

Ik ben de attractie voor twee hoogbejaarde dames die hun kapsel laten kleuren.

Ze knipt met de schaar en wanneer de telefoon gaat, neemt de andere in één beweging de andere kant over. Ze zijn ongelooflijk op elkaar ingespeeld. Alle dames bezoeksters worden uitgebreid driemaal gezoend door allebei. De heren krijgen enkel een hand en een bemoedigende schouderklopje.

Ze zijn allemaal zeer geïnteresseerd in mijn reisplannen... en reageren met de opmerking dat hun belastingen dan toch tot iets gediend hebben wanneer ik hun fietspaden roem.

Het hele ritueel kost 16€!

Ik geef haar 20€ en moet nog

iets drinken wat ik afsla. Vermits de Chambre d'Hôtes pas om 17 uur opengaat, stelt een van de kapsters voor om hier lekker in de koele airco te blijven wachten. Ik kan op mijn gemak het leven van een dorp in de Gascogne beluisteren. De verhalen over wie dood is of toch bijna, wie werkloos, wiens dochter een diploma haalt in Bordeaux en wie problemen heeft in het leger in de buurt waar ze een basis willen sluiten. Als het over intiemere dingen gaat schakelen ze over op een dialect dat moeilijk te volgen is. De

dubbelzinnige grappen ontgaan me in buien van hun klaterende lach, vooral wanneer het oude besje de pointe presenteert.

'Ainsi, le grand poète gascon Bernard Manciet déclarait : « ***Je suis occitan et mon dialecte est le gascon negre car je suis des Landes*** ».'

Om 17 uur is de familie thuis in L'estanquet - lokaal voor 'ontmoetingsplaats' waar vroeger het enige café restaurant van Gastes, 560 inwoners, was.

Nu is alleen in de zomer de kruidenier open, een café dat door Belgen gerund werd is afgebrand. Een rijke Belg heeft in de buurt een jacht club met dure accommodatie en behuizing gerealiseerd. Het koppel uitbaters heeft 20 jaar nabij Toulouse gewoond en is daar met de kinderen groot en uithuizig aan hun aloude droom begonnen een B&B uitbaten in dit huis dat ze van Engelsen overgekocht hebben. Veel Engelse gasten, vandaag ben ik alleen tot 23 uur. Een leuke bordercollie van zes maanden die soms luistert naar de naam Gaspar, doet ongelooflijk ingewikkeld om mijn aandacht te trekken, is sneller dan zijn schaduw in het achternalopen van een tennisballetje of een stuk geknoopt touw. Hij gooit alles zelf maar op om te genieten van zijn karpersprong waarmee hij het speelgoed uit de lucht plukt en nadien over het gras rolt.

Het hele jaar door open en na een jaar of wat al goed te doen, de table d'Hôtes is heerlijk met een frisse opener - gazpacho, gerookte eendenborst, sla, meloen, groene asperges en vinaigrette, eendenborst met perzik, rijst boekweit couscous is behoorlijk lekker. Het dessert met yoghurt en abricozencoulis op kruimeldeegbodem met caramel plaatje is redelijk. Erg vriendelijke mensen, mooi huis met dito tuin, vannacht komen 10 Engelsen voor een verblijf in de tot woningen omgebouwde schuur.

Over Macron hebben ze alleen te zeggen dat erger dan het was niet eens meer mogelijk is na Hollande en dat ze hopen dat er een consensus komt met de vakbonden die stakingen in Frankrijk nog als een nationale sport bedrijven. Het Duitse systeem lijkt velen hier zinnvoller waar vakbonden en bedrijven samenwerken en sluitingen vermeden worden. Gelukkig wordt het in de tuin met de opkomende wind frisser.

Morgen 110 km tot Tarnos 16 km boven Bayonne.

Dan kan ik de dag nadien rustiger klimmen naar Saint Jean Pied de Port aan de voet van de Pyreneeën etappe.

Het wordt echter zeer warm... maar vandaag ging het verrassend goed ondanks de hitte, reeds voor de middag.

Morgen weer om 06 uur op om na ontbijt om 07 uur te vertrekken. Hopelijk voor de grote hitte ter plekke...dan wel onderweg rust in koele schaduw.

Nu verder lezen tot de oogleden dichtvallen.

Woensdag 14 juni 2017

Gastes - Tarnos

Om 06 uur is het nog donker en ruist de regen op de dakpannen van het terras onder mijn ramen. Nu en dan gerommel in de verte en een grauw gesloten hemel.

In de gang boven blijkt een zwarte spiegel een raam te camoufleren zoals de 'Venetiaanse spiegel' in het appartement van Stéphane Mallarmé:

'Et ta glace de Venise, profonde comme une froide fontaine, en un rivage de guivres dédorées, qui s'y est miré ?'

Frisson d'Hiver, 1864

Wanneer ik met mijn bagagekar naar de trap toe strompel, word ik overweldigd door mijn verdwijnen in het lege spiegelbeeld...

In Mallarmés appartement bevond zich een Venetiaanse spiegel, een soort talisman. Daarin voelde hij zich wegzinken gedurende het proces dat hem 'de Duisternis in had gesleept, wanhopig en eindeloos'. De spiegel weerkaatste inmiddels niet langer diegene die erin keek en zijn spiegelbeeld bestudeerde.' Achter de wankele coulissen van wat zich 'werkelijkheid' laat noemen, komen de stemmen in opstand. Als niemand naar ze luistert, maken ze zich meester van de kleren van de eerste de beste die langskomt en bestormen ze het toneel, met alle desastreuze gevolgen vandien. Wat geen gehoor vindt, is per definitie gewelddadig.'

'Als kennis niet wordt ontdekt maar verzonnen (Nietzsche), houdt dat in dat de verbeelding daar een belangrijke rol bij speelt. Nietzsche durft zelfs te beweren dat het intellect juist in het verbeelden zijn voornaamste vermogens ontplooit.'

'Met één klap kende Nietzsche de kunst een hoofdrol toe bij het doorgeven van kennis. Kennis en verbeelding waren niet langer tegenstanders maar bondgenoten.'

Roberto Calasso, De literatuur en de goden.

Wel een heel symbolische opening van deze tweede fietsdag op de Camino Francès.

De uitbater van de Chambre d'hôtes helpt me om mijn kar naar beneden te halen langs de smalle trap.

Het ontbijt was prima met heerlijke zelfgemaakte yoghurt en zo, maar wel zonder ham, kaas en eieren. Het blijft toch niet te geloven hoe ze in Frankrijk blijven vasthouden aan ochtendlijk zoet, ook bij fysieke inspanningen.

Bij het optuigen van mijn fiets en bagagekar komt een van de jonge Engelse gasten die rond middernacht arriveerden uit de schuur waar zij logeren. De eigenaar blijkt mooi Engels te spreken.

Ondanks de intussen tot motregen verzachte buien stelde hij toch voor om langs het fietspad rond het meer naar Mimizan te rijden. Hij verwachtte geen modderstromen en alleszins minder plassen dan langs de hoofdweg.

Met een stralend wolkendek en het spiegelende meer aan mijn rechterkant begin ik aan de tocht.

Gisteren 110 km volbracht, vandaag wellicht nog meer voor de boeg tot voor Bayonne opdat ik morgen al wat verder kom dan Saint Jean Pied de Port want daar is het doorgaans zeer druk met vertrekkende pelgrims naar de morendoder.

Het is aangenaam fris rijden, de fietspaden zijn redelijk droog en alleszins gespaard van modderpartijen. Tot een uur of elf blijft het onweer achter mij ronddraaien als een aura rond mijn arme kop. De zweetband helpt maar drukt iets teveel waardoor bandvormige hoofdpijn na een paar uur trappen.

Ik haal hier en daar een stempel in gemeentehuizen. In Bias met een mooi oud plein rond de kerk en schuur, en ook in Leon dat zoals de meeste dorpen ferm opgeschoond is.

Daar kan ik water van de kraan naast de bib benutten wegens drinkbaar. Het is intussen gedaan met de bewolking en het wordt weer warmer. Wat noten gegeten na 62 km op de eerste batterij! Gisteren 52.

Mijn lange mouwen shirt aangetrokken en gesmeerd met factor 50.

Ik blijf pijn te krijgen in mijn linker scheenbeen, wanneer ik terug op gang probeer te komen. Mijn zadelpunt kan ik niet lager kantelen maar het zadel zelf heb ik wel 2 cm verhoogd waardoor de kniepijn rechts verdwijnt. In ruil voor een voos kruis na uren trappen... En

dus veel ver zitten links en rechts afwisselen.

20 km voor Capbreton word ik met veel moeite ingehaald door een Bretoen met een Giant in Stromer uitvoering. Eerste trip, 200€ korting van de Franse staat op zijn gloednieuwe fiets wat ze via hun btw van 400€ nog recupereren, maar steeds meer Fransen blijken voor E- Bikes te vallen. Hij is 8 dagen onderweg op dure campings - 20€ per nacht - maar kan nog niet echt rijden. Hij haalt 80 km per dag, maar wandelt

meer en zet zijn ondersteuning bij iedere helling hoger. Hij onderbreekt zijn trappen voortdurend en rijdt met te weinig druk in zijn banden. Hij was gisteren lek gereden. Kortom een

beginnende fietser op weg naar de Spaanse grens waar een neef van hem met een meisje uit Biarritz trouwt en hij er dus redelijk origineel naartoe peddelt als gepensioneerde nonkel. Onderweg wel wat hellingen op het fietspad door de duinen langs vele campings. Hij geeft het op als blijkt dat ik niet enthousiast ben om met hem ergens te gaan lunchen. Hij had niets te vertellen, dan eet ik liever alleen.

'Bij aanvang van de Camino denk je ontzettend veel na. Het wegvallen van al je aanknopingspunten, de tocht naar een bestemming die zo ver ligt dat ze onbereikbaar lijkt, het gevoel van nietigheid dat door de grootse omringende natuur bij de wandelaar wordt opgewekt - alles draagt bij tot een bijzondere vorm van introspectie die alleen in de openlucht kan ontstaan. Je bent alleen met jezelf. De gedachte is de

enige vertrouwde aanwezigheid; ze zorgt ervoor dat je je gesprekken voor de geest kunt halen, herinneringen kunt opwekken die je na aan het hart liggen.' Jean-Christophe Rufin. 'Compostela. Voetreis naar het einde van de wereld'

<http://www.janvanduppen.be/?p=3712>

Batterij 2 haalt 37 km met de hellingen tot voorbij Capbreton waar ik vlakbij de zee naast een vreselijke camping terecht kom tussen Franse gepensioneerden met tatoes, ook bij de vrouwen met gerimpelde huid. Naast jong getatoeëerde Engelse koppels die blijkbaar reeds vakantie hebben. Geen WiFi en een reeks vreselijke snacks. Dan maar geopteerd voor een gesmolten camembert met peterselie, tomaat en matig met sla.

Ik word om 15 uur gemaand te vertrekken en besluit toch even naar de Oceaan te rijden waar een hoop mensen de branding en de zon trotseren op het strand.

Vandaar naar het B&B hotel in Tarnos zou 13 km zijn, maar het werden er bijna 20, inclusief het heen en weer naar een grote bio supermarkt voor het avondeten, alles bio en dus heel duur.

Onderweg ook reeds een paar pittige hellingen die redelijk meevielen.

Meteen naar de kamer, handwas gedaan, veel autoverkeer. Gegeten, veel gedronken - kefir, bruiswater en vooral een liter tomatensap zoals vroeger met Ad en Zeno op de fietstocht naar Marseille.

Anderhalf uur gepiekerd en gezocht naar een strategie voor de eerste doorsteek van de Pyreneeën. Een

appartement gevonden in Valcarlos voorbij Saint Jean in Spanje reeds waar een kerk gewijd aan de morendoder, nog vóór Roncevalles.

Ik vertrouw die refugio's niet wegens weinig plaats en liefst toch enig slaap- en elektrisch comfort. Morgen om 6 uur weer op. Hopelijk rond 15 uur ter plekke.

'Want de geest van de Camino komt hierop neer: het verlangen de wereld te doorkruisen om hem te ontvluchten en anderen te ontmoeten op plekken waar niemand is.' Jean-Christophe Rufin.

Donderdag 15 juni 2017 Tarnos - Valcarlos

Donker en regen, excellent ontbijt naar Franse normen: spek en roerei!

In de gutsende regen naar Bayonne alwaar aanpikken op de STRAVA route naar Saint Jean Pied de Port. Bezoek aan de kathedraal van Saint Martin. Er is een gebedsdienst bezig in een afgeschermd zijbeuk. Het gebouw verkeert nog in het schemerduister met vooral blauwig licht in de glasramen. De roodwitte granieten doopfont wordt luguber groen uitgelicht. Hoogbejaarde vrouwen in kapmantels en regenjassen schuifelen binnen op zoek naar een bidplaats.

Buiten valt mijn helm van de reiszakken en springt het Agus klemstuk los waardoor het vizier niet langer te bedienen is. Ik zoek me suf op het hele plein maar het lukt niet om het kleinnood in de regen op het zwarte asfalt terug te vinden. Vanavond maar proberen met een elastiekje om de boel bijeen te houden.

Bij het draaien drukt de dissel weer te hard tegen het achterwiel dat daarna moeizamer bolt en een raar geluid presenteert in de as of de motor.

Maar ik wil verder in de ruisende regen, intussen helemaal doorweekt en vooral veel last van mijn moeilijk te schonen brilglazen. Het vizier helpt normaal om de regendruppels weg te houden maar dat kan nu niet.

De tocht verder loopt doorheen de mooie oude stad met veel Baskische verwijzingen en typische huizen die nog moeten wakker worden in de ochtendregen.

Verder langs een magnifiek fietspad op de boorden van de Nive richting Saint Jean. Blij dat het niet zo heet is zoals eergisteren nog voorspeld, maar na een paar uur fietsen is dat enthousiasme ook zachtjesaan verdronken in miezerende watergordijnen.

Een brug over de Nive in houten dwarslatten is zo glad dat bij het te voet afdalen het achterwiel en de bagagetrein doorschuift. Acrobatiek om recht te blijven maar het lukt nog net.

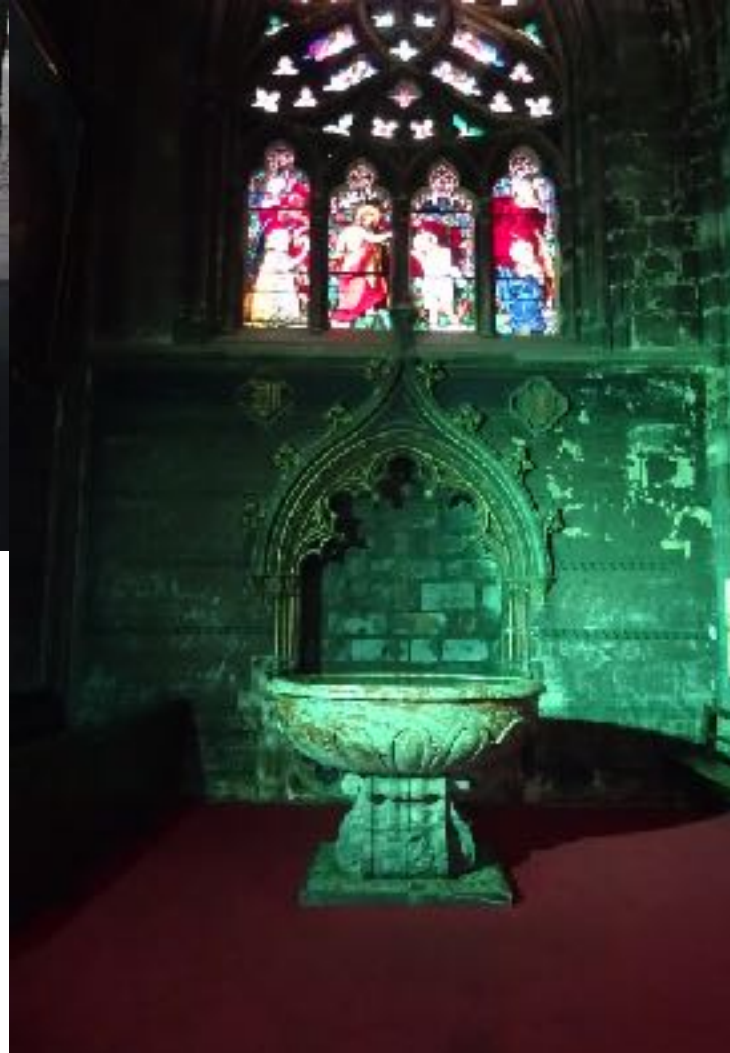
'Stilaan groeide het besef dat er in mij een zeer aangename metgezel schuilde: de leegte. Er kwamen niet langer beelden, gedachten en al helemaal geen voornemens meer op in mijn geest. Alles wat ik ooit had geweten, was weggezonden en ik voelde geen enkele behoefte om dat weer op te diepen.' Jean-Christophe Rufin.

En dan begint het straffere werk. Het STRAVA traject stuurt me de heuvels in, Garmin naar Valcarlos opteert voor een andere minder bergachtige variant maar wel langs de grote weg, die gelukkig voorzien is van een gemarkeerde stippellijn waarachter het toch wat veiliger fietsen lijkt.

Op een kruising heb ik nog net de Garmin variant voorkomen door te kiezen voor de departementale weg waarlangs veel verkeer, maar minder steile hellingen.

De eerste batterij is helemaal leeg na 32 km. In de regen wisselen, achterwiel bestudeerd en niets alarmerend gevonden behalve de weerstand bij het draaien.

Klimmen wordt steeds lastiger ook door de slecht afgestelde versnellingen. De Deore LX met Altus handels van de bejaarde Eric P. in Oud Turnhout - nu zelfs Profile - was redelijk op vlakke stukken, maar in het eerste klimwerk blijkt de miserie, wegens hooguit de helft van de versnelling combinaties bruikbaar en dan nog veel geduw en getrek nodig. Om onnozel te worden.

De tweede batterij haalt met veel moeite 20 km.

De eerste 7 km nog redelijk, daarna vaak stukken te voet. Er is van de hele dag geen fietser te bespeuren. Wel veel lokaal

landbouwverkeer, reclame voor de typische schapenkaas van de streek. Afgelegen boerderijen en steeds moeizamer fietsen 6-7 km/ uur of 2-3 te voet.

Ik voel de twijfel vanuit mijn voze handen en stramme knieën opstijgen. Zo haal ik onmogelijk voor 16 uur Valcarlos.

De ellende begint te malen. Ik kan niet terug en moet dus verder, maar op deze manier haal ik nooit mijn avondetappe, laat staan Santiago!

Gelukkig is de regen opgehouden maar

verbergt een hardnekkige mist de valleitjes waarlangs ik verder sukkel. Om 13 uur ben ik doodop, misselijk, mijn tweede bus water is op.

Ik haal dit nooit. In een of ander gat lijkt een café open, vroeger hotel en restaurant waar vier bouwvakkers hun casse croute afwerken.

Ik vraag de oude waardin om een grote fles bruiswater. Naar Saint Jean is het volgens haar nog zeker 25 km! De bouwvakkers vragen waar ik naartoe wil en waar ik vandaan kom.... 'Ah, les pentes...!' Mijn misselijkheid maakt blijkbaar indruk.

Een van hen is bereid om me met zijn pickup naar Valcarlos te rijden voor 60€, wegens heen en terug. Maar na 18 uur.

Intussen krijg ik nog eten van de

waardin: een heerlijke dunne biefstuk met pommes dauphinois. Het maakt me weer tot een heel andere mens... voor eventjes toch.

Wellicht toch vooral misselijk van de honger. Polsslag blijft rond 100/min aanhouden. Kniepijn rechts is erger dan links voor de verandering.

De kaas is van de zoon kaasmaker van schapenmelk. Ossau-Iraty Kazen, halfhard. Best lekkere specialiteit en nadien een Baskische kersentaart.

Ik ben er na de honger weer even bovenop.

De waardin heeft intussen het adres van een Belgische antiquair opgeduid: Van Den Berghe uit de Begonialaan te Schoten die hier jaren na elkaar op vakantie kwam in het hotel, decennia geleden. Plots bleef hij weg en ze hebben nooit nog iets van hem vernomen. Maar het handgeschreven adres op een fiche bewaren ze nog steeds als een relik. Voor de Belgen!

Ze hebben vier taxi's gebeld om mij naar Valcarlos te rijden, twee nemen niet op, de derde is ver weg bezig en de vierde zal terugbellen. Intussen nog een koppel Franse middenstanders die iets willen eten, maar de keuken is opgeruimd. Zij wil nog wel een schotel voor hen maken zoals voor mij, wat ik hen zeer aanbeveel: het vlees is van eigen beesten. Ook zij vinden het lekker klaargemaakt. Ze willen wel kersenconfituur bij hun schapenkaas.

En dus zit ik hier met een Frans gedubde Duitse politiehondenserie in reeksen op de grote digitale tv tegen het balkenplafond maar zonder internet wegens slechte signalen, mijn dwaasheden te tellen. Ik word eindeloos gefrequentieerd door vliegen zoals vroeger in van die smerige cafés op den boerenbuiten waar je op de vliegenvangers aan het plafond de lijken kon tellen en de bewegingen van de recent gevangen insecten kon volgen... als afschrikking voor andere vliegende insecten.

Nooit gedacht dat het zo zwaar zou zijn. Dus is mijn fysieke conditie op twee jaar fors achteruitgegaan vermoed ik. Ik kreeg onderweg weer visioenen van de afgrijselijke helling vorig jaar in het donker van Brighton naar het binnenland door een gps inschattingfout. Ik ervoer die trip toen reeds als de fietstocht teveel. Het heeft er hier ook weer wat van.

Als ik morgen in Valcarlos transport kan vinden om me over de zwaarste klim te helpen op weg naar Pamplona kan ik wellicht in functie van de daar heersende hitte een groot stuk proberen te rijden naar Santiago. Onderweg op de hellingen was ik echter al meer bezig met de vraag hoe terug thuis te geraken.

Na het eten dus weer iets optimistischer.

Blijft de vraag hoe het er morgenvroeg bij zal staan, qua vermoeidheid, pijn, hartkloppingen, misselijkheid en technisch fietsperspectief.

Op vlakke stukken met kleine heuvels was het tot op heden aangenaam rijden. Het gaf weer een beetje het gevoel dat ik het nog kon.

Na vanmiddag kan ik dat dus wel zeker en definitief vergeten. Ik kan misschien beter mijn fiets en Bion x batterijen plus motor verkopen als ik terug naar huis zal rijden. Ik zal een dergelijke tocht nooit meer maken. Dat verhaal is definitief voorbij.

Spijtig maar zo gaat het leven en daar moet ik me bij neerleggen.

Misschien kan ik me nog wat vermeien voor de tijd die me nog rest met mijn Pluto vouwfiets van Flyer, op de wagen of in de trein te transporteren.

Het is natuurlijk heel iets anders dan dit soort fietstochten en pelgrimsroute. Maar er is voor iedereen een tijd van komen en gaan en die van gaan is voor mij duidelijk gekomen.

Misschien waren deze Santiago plannen wel een laatste poging om nog eens te genieten van de eenzaamheid op de fiets, in de hotels, langs de wegen... een wereld die ik vaak heb leren waarderen omdat het me hielp nadenken, evalueren, afscheid nemen.

Vroeger was het meer een ontdekkingsstocht: met wijlen mijn broer Vik als veertienjarige naar Luxemburg en de Moezel, met Vik en Dirk naar Brugge, met Vik en Paul P de ronde van Nederland, alleen heen en weer naar Amsterdam en later naar Nice, met Dirk naar de Ardèche, alleen vanuit Athene naar Antwerpen, de ronde van Wallonië en dan met Zeno

en Ad naar Marseille en verder, met hen en Vik VM het Canal du Midi, alleen Turnhout Rome Pontremoli, Noord-Oost Duitsland en de Saksische steden, de wijde perimeter rond Londen met vooraf Zuid Holland en nadien Noord Frankrijk. En dan nu dit... misschien omdat ik weet wat me cardiovasculair kan overkomen bij te felle piek-inspanningen. Ik mis de moed om extra door te duwen ook al beseft ik dat het mogelijkkerwijs een snel en dus relatief kort einde is langs de

natte asfaltbaantjes tussen de mistige valleien. Zoals ik vorig jaar in Noord Frankrijk een vossenjong zag liggen - wellicht aangereden. Of in Engeland een nog warme mooie eekhoorn met ochtenderectie. Dood langs de weg.

'Zoals elke inwijding dringt ook deze initiatie de geest binnen via het lichaam, en het is lastig haar te delen met mensen die de ervaring niet hebben gekend. Sommigen die ook de tocht hebben gemaakt, zijn wellicht niet tot hetzelfde besluit gekomen. Het is niet mijn bedoeling hen om te praten, ik probeer alleen te beschrijven wat de reis voor mij heeft betekend. Ik kan het ook omschrijven met een uitdrukking die slechts schijnbaar grappig klinkt: toen ik naar Santiago vertrok, zocht ik niets, en ik heb het gevonden.' Jean-Christophe Rufin

Intussen had ik in Valcarlos willen zijn wegens 15:15 uur en nog steeds geen taxi. Het lijkt dus wachten op de bouwvakker al geeft de waardin het blijkbaar nog niet op.

Rond 16 uur komt de heer des huizes - zeker 200 km droog aan de haak - aan de toog zitten om te horen hoe het met mij gaat. Hij spreekt Baskisch met de lokale klanten en kan naast Frans ook Engels: '20 jaar in Californië gewoond en gewerkt'.

Daar had ik niet van terug.

Mevrouw komt zeggen dat de zoon mij zal voeren.

Hij rijdt zijn jeep voor met remorque voor schapen transport en bindt mijn fiets goed vast. Met de kar erbij en afscheid van de driepotige schaapherder - 'aangereden door een auto en dan maar geamputeerd want het is zo'n slimme hond' - op weg naar Valcarlos met stop in Saint Jean voor geld uit de muur.

Roger is een populaire kerel want ongeveer iedere passerende landbouwer groet hem terwijl hij aan het stuur zijn verhaal doet. Drie kinderen met de schoolbus iedere dag naar en van Saint Jean, anders was het platteland leeg. En steeds meer mensen willen nu hier op het platteland wonen en werken.

Zijn ouders trokken destijds naar California waar toen reeds zeer lang een grote Baskische gemeenschap leefde. Vanouds hebben de Basken door het geldende eerste geboorterecht alle tweede en later geboren zien vertrekken naar elders in de wereld, in andere beroepen of kloosters. Ze waren ook de eerste vissers die lang voor Columbus op walvissen joegen voor de kusten van Noord Amerika.

<http://www.basqueheritage.com/francais.html>

Zij begonnen er met een groot melkvee bedrijf met Holsteiners, anderen starten er veeranches of gingen in de industrie werken. Ze verdienden er veel geld in vergelijking met Spaans of Frans Baskenland.

Roger en zijn zus zijn in de VS geboren en dus Amerikaans staatsburger.

Hun ouders zijn teruggekomen om het hotel van hun grootouders over te nemen. Tot 18 jaar geleden draaide het nog prima. Maar dan werden zijn ouders te oud voor een hotel en er moest heel veel geïnvesteerd worden om aan de moderne vereisten te voldoen.

Hijzelf studeerde in La Rochelle voor kaasmaker - er zijn volgens hem vier kaasmakersopleidingen in Frankrijk - en krijgt nu dagelijks de ochtend en avondmelk van bijna 80 schapenboerderijen aangeleverd om tot Ossau-Iraty kaas te verwerken.

Melk is nergens in Frankrijk nog iets waard, in Bretagne vallen de boeren dood van ellende, alleen kaasmaker bieden een echte meerwaarde op termijn, maar zonder staatssubsidies zal het ook erg moeilijk worden. Want de EU wil daar het liefst van al vanaf.

Hij is gelukkig in de streek met zijn werk, familie, vrienden en omgeving.

Hij vindt het ook een erg mooie streek, groen en lieflijk. Dit geheel in tegenstelling met de Spaanse kant als we de grens overrijden die hij streng en bitter vindt. Op de grens staat een enorm winkelcomplex in het midden van nergens : Biok Venta enz. Waar ongeveer alles aan veel lagere tarieven dan in Frankrijk verkocht wordt, van sigaretten, alcohol, tot zelfs vlees, kaas, droge voeding, zeep, kleding en nonfood. Franse gepensioneerden rijden er wekelijks met bussen naartoe om hun voorraden in te slaan.

Op school leren de kinderen nu Baskisch, in de familie spreekt iedereen Baskisch maar met de Spaanse Basken hebben ze hier blijkbaar niet veel contact.

Hij zet me voor 50€ af in Valcarlos dat voor hem Luzaide heet. Ik geef hem de 10€ extra die ik aan de bouwvakker zou hebben gelaten, hij wil niet, maar wel voor de kinderen.

De appartementen zijn we voorbijgereden, dus ik daal nog een halve kilometer af tot de uitbater van een zeer grote en mooie hammenwinkel mij het precieze adres aanduidt.

Mooie studio's met een gelijkvloers voor mij waar ik ook mijn fiets binnen kwijt kan.

Goeie WiFi, matig bed. Een half uur aan mijn fiets geknutseld om de Bion x Motoras vlotter te krijgen. Dat wordt een ramp als ik proefrijd, want hij begint onmiddellijk te schudden.

De hele procedure opnieuw maar ik krijg het motorgemaal niet echt opgelost.

Intussen de situatie overdenken: ik kan onmogelijk die hellingen over, te steil en te lang.

Piste 1 : taxi naar Roncesvalles maar er is nog een forse helling voor Pamplona bij Erro die ik volgens de gedetailleerde STRAVA kaart nooit kan halen.

Piste 2 : de uitbaatster is intussen langsgeweest om af te rekenen via een app op haar telefoon, ze belt voor mij naar een taximaatschappij die me voor 35€ tot Roncesvalles wil brengen, maar raadt me nadien aan om hem tot Pamplona te laten rijden en daar een fietsenmaker te zoeken die mijn elektrische motor kan afstellen.

Piste 3: ik ga eerst iets eten en probeer alles op een rij te

krijgen.

Het enige restaurant met winkel achter de gesloten kerk is een zootje. Ook hier veel vette vliegen en een koppel met een jengelend zootje. De fors getatoeëerde wat afstandelijke

vader of wellicht de nieuwe vrijer van de moeder had het zich allemaal anders voorgesteld. Ik ook.

Redelijke ham met meloen, runderstoofpot met een slaatje. Skypen met Zeno lukt niet wegens blèrende kleine, blèrende tv, blèrende tooghangars.

Terug naar de studio.

Piste 4: Zeno herinnert zich de rit met Ad waarbij hij zijn knie geforceerd had van Saint Jean tot Pamplona. Verder ook nog forse hellingen op weg naar Burgos en achter Leon, Ponferrada en Lugo. En het wordt daar zoals bij hun passage destijds nu loeiheet.

De STRAVA hoogtemeters en hellingpercentages nog eens goed bekeken, ik krijg er opnieuw hartkloppingen van die intussen gemilderd waren met een extra atenolol.

Conclusie: dit wordt een groot probleem. Ik kan het fysiek niet aan, technische ellende van fietsversnellingen en motoras. Ik heb het veel te licht in geschat en mijn eigen lijf en leden flink overschat.

Bijgevolg moet ik het hierbij laten. Er is geen weg terug behoudens opnieuw naar Frankrijk afdalen.

‘Echte weemoed, niet om hoe het vroeger was maar om hoe het ook vroeger nooit is geweest.

De herinnering aan wat nooit heeft bestaan. (HDC cit. in De afvalligen)

Ik probeer te bellen, maar het scherm van mijn iPhone reageert niet correct op de toetsen die ik aantik. En dus blokkeert hij na enkele pogingen, 5-15-30 minuten! Ik haal de lifeProof eraf en nog geen beterschap, ook niet na enkele resetpogingen.

Ik slaag erin op mijn iPad telenet tring internetbellen te activeren! Gelukkig dus min of meer opnieuw in belmogelijkheid bij werkende WiFi .

Slecht geslapen, veel vliegen, eer ik doorhad in de badkamer licht aan te laten waar ze en masse naartoe vlogen en mij tenminste gerust lieten.

Wat zijn hier overal veel vliegen.

Het heeft iets van kadavers.

Vrijdag 16 juni 2017

Valcarlos - Saint Jean Pied de Port.

Wat langer geslapen, alles nog eens overwogen en beslist na telenet tring overleg met het thuisfront.

Ik ga naar huis, ik hou ermee op, ik ga me niet nog meer in de problemen werken. Ik moet er vrede mee nemen dat ik dit niet meer kan. En ook nooit meer zal kunnen.

« Tous les matins du monde sont sans retour. » Pascal Quignard

Alles ingepakt, fietstrein klaargemaakt en terug naar de top van het dorp om mijn overvolle batterij wat te ontladen zodat ik op motorrem naar beneden kan met mijn zware fietstrein.

Aan de kerk van Santiago Matamoros hangt een bronzen bord voor de helden van het dorp die vochten in de kruistochten van de Spaanse burgeroorlog.

De kerk is gesloten. Op het plein ervoor staat een interessant beeldhouwwerk van Baskisch gestileerde antropomorfe figuren met een gevallene ertussen.

Wanneer ik wil beginnen aan de afdaling, blijkt plots batterij II uit te vallen en nadien leeg te zijn. Kortsluiting!

Ook dat nog.

Alsof het zo nog niet moeilijk genoeg was.

Alsof mijn technische hulpmiddelen Bion X mijn beslissing tot afdalen, terugkeren en ophouden met dit soort bergreizen graag ondersteunen.

Andere batterij gestoken en opnieuw een klim gereden om ze te ontladen.

Dan voorzichtig afgedaald, het ging vrij goed aan lage snelheid. Tot aan de enorme winkelgebouwen van Biok en Venta aan de Franse grens waar het zelfs 's morgens al erg druk is van shoppende Fransen in auto's en touringcars.

Al bij al is de afdaling vrij steil, dus omgekeerd had ik het zeker nooit gehaald. Ik begin er vrede mee te krijgen.

In Saint Jean eerst naar de depot gite Zuharpeta waar een verbitterd ogende maar amper 40 jarige bazin met groot aplomb iedereen afblaft. Ik krijg een kamertje achteraan met avondeten

voor 65€, mag mijn fiets achterlaten en bagagebox vullen en adresseren.

Eerst naar het station voor tickets naar Brussel.

Een beetje nipt in Bayonne 7 minuten om perron te wisselen voor tgv naar Parijs, daar een uur van Montparnasse naar Nord en dan Thalys naar Brussel voor 18:48 uur.

Kaart gehaald op de toeristische dienst, wat rondgereden, onnozele kerk, veel toeristen.

Slechte WiFi in de gite, ook al hangt er overal dat er paswoorden zijn. Zij vindt dat normaal.

Komt dan zeuren dat ik mijn fietskar op de kamer gezet heb wat niet mag, ook schoenen moeten uit. Geen lakens, geen handdoeken, wat een oplichterij.

Ik zal maar wachten tot mijn fiets en bagage thuis is aangekomen.

Soetens fietsvervoer bevestigt verzoek tot transport.

Morgen om 07:30 uur moet iedereen buiten zijn zonder ontbijt want dat geeft ze alleen om 6:30 uur. Dus zoek ik wel iets in het dorp op weg naar het station.

Geluncht bij Le Navarre, ook al een stelletje arrogante serveuses. Een lokale witte wijn soldaat gemaakt. Ilory, Les jonquilles Irouleguy.

Redelijk voorgerecht Piperade au jambon: gestoofde tomaten, ui eventueel teentje look, peterselie, groene paprika, espelette peper olijfolie of boter en een stuk gebakken ham of spek. De wit, rood, groene kleuren van het Baskenland moeten erin verwerkt worden.

Bijzonder lekker.

Een beetje zoals mijn moeder het ooit voor ons als kind maakte. Maar het kan ook sterker: sjalotten of ui aanbakken met wat look, rozemarijn of marjolein en thijm, daarin tomaten in schijven stoven, losgeklopt ei met of zonder room eronder mengen. Een stuk gerookt Kempens buikspek toevoegen dan wel krokante stukjes mengen met slaatje en brood. Heerlijke herinneringen.

Ik zit strategisch op de voorlaatste rij tafels van Le Navarre met uitzicht op de passanten en klanten. Er lopen veel gestoorde peregrinos rond. De Engelsen ogen het ergst qua outfit en verbeteren blik in de ogen die loeren vanonder hun hoeden.

Groepjes jonge mensen met rugzakjes en nordic walking sticks en Jacobs schelpen met of zonder rood kruis. Ook veel motards in grote colonnes merkwaardige motorfietsen. Een koppel geheel in roze op een mooie degelijke witte tandem met okergele lederen zadels en handvaten aan de stuurstangen. Ik mag er niet aan denken hoe ik ooit met mijn geliefde met de geleende te kleine tandem van Jan VdS en Maria D van Antwerpen naar de Baraque Michel reden, in Riemst de helling

amper nog opgeraakte waarbij het trapwerk voor mij alleen was wegens Chris intussen tranend met de voeten van de pedalen. Het eindigde in de toen nog vreselijk gore Gare Guillemins te Luik voor een enkeltje terug naar Antwerpen,

Er komt een bejaard Zweeds koppel met elk een geredde Spaanse windhond aangestrompeld.

Zij leidt een reu goed geproportioneerd, hij met druksnor en steil sluikhaar een teef. Ze spreiden hoogpolige woltapijtjes voor hun lievelingen tijdens de lunch van de baasjes. Aandoenlijk vertederend.

Een vloot luidruchtige Oostenrijkse motards met krankzinnig zelf verbouwde lange, driewielige, brede, hoge shoppers toeren een show langsheen de straten en pleinen ter uitdaging van de ingetogen pelgrims.

Ook passeren er grote groepen goed geëquipeerde cyclotouristen op racefietsen zonder bagage.

Ik heb me bedronken met de lokale witte wijn om al dit moois aan mij te laten voorbij gaan.

Er passeren bejaarde dames met rugzakken en Taizée kruisjes op weg naar nergens, Baskische vrachtwagens met enorme boopladingen moeten doorheen de pelgrimerende toeristen in de dorpsstraat.

Van de meeste wandelaars en fietsers begrijp ik dat zij stukjes in de buurt doen.

Slechts enkelingen met de blik op oneindig lijken door te gaan naar Santiago.

De rare dame gisteravond in de studio naast me was een Amerikaanse die haar appartement niet kon vinden. Ze droeg op haar buik een gebatikte handtas waarin zeker 5 pakjes camel sigaretten, gekocht bij de goedkope Biok op de Spaanse grens,

Ik schat dat de helft van wie hier rondloopt, rijdt of passeert op een of andere manier prettig of minder prettig gestoord is.

De andere helft zijn gewoon toeristen die doen alsof zoals ik.

Met de grote groepen luidruchtige motards het lijkt wel hier wel ergens een elephantentreffen.

En de middenstand van Saint Jean doet wat ze altijd moet doen: ze profiteert ervan.

'Ons idee van de menselijke vervolmaking is de eindeloos lange weg waarop de vermoeide, zijn gebeden prevelende pelgrim voortstroomt, op zijn reisdoel af, waar hij uiteindelijk niets anders zoekt dan de bevestiging van datgene waar hij ook thuis al in geloofde.' Peter De Graeve, De Afvalligen.

De echte stappers hebben hier blijkbaar nordic walking sticks en teensleffers of crocs want hun stapschoenen worden in de stad aan de veters opgebonden als stigmata van hun lijden.

De echte fietsers herken je zo aan hun getormenteerde lijf en leden... maar dat draag ik ook uit, zij het elektrisch naar motor en harritme.

Hier wordt door de passanten het lijden gevierd - in al zijn vormen. De lokale commercianten en aanverwante hulpvaardigen dragen graag en gul bij tot viering en leniging, soelaas en erkenning in ruil voor een handvol aalmoezen bij voorkeur in euro briefjes vol poorten en bruggen... hoe moderner hoe liever. Er heerst een zekere afschuw voor creditkaarten bij de helpende handen.

Van Pasen tot half juli en dan nog september tot oktober zou het over de koppen lopen zijn. Nu heerst er een dip?

In volle zomer zie je alleen toeristen wegens te warm om te pelgrimeren, aldus een refugio experte.

Bij het 'diner' in de refugio-gite zit ik over een rustige Duitser - 50 jaar of zo - uit de prinsbisschoppelijke stad Fulda, die op zijn eentje 12 weken te voet rond de 40 km per dag afmaakt. Als het niet mooi is of tegenvalt kan hij met openbaar vervoer verder wegens slechts 10 kg bagage in een rugzak. Hij woont met zicht op de Miluppa Danone vestiging aldaar waar ook Jelle L met vrouw en kinderen werkt en woont.

Hij heeft fietspidentips in de streng katholieke streek: de Milsenburgradweg op een oude spoorbedding. Hij koestert goede hoop op deze time out alleen in de natuur om zijn stress en vreselijke tinnitus te keren. Hij heeft een Poolse vrouw en is stomverbaasd dat veel wandelroutebordjes hier naast het Santiago schelpmotief ook een wit rode Poolse vlag vertonen. Ik moet hem ontgoochelen wegens ook de kleuren van een GR wandelroute op hetzelfde traject.

De voorbije anderhalve maand heeft hij drie echt boeiende mensen ontmoet en gesproken. Volgens hem heeft de meerderheid van de pelgrims of aanverwante verdwaalden behoorlijke psychische problemen, hij ziet zichzelf ook zo. Maar zijn problemen leken hem veel minder erg dan bij vele anderen, die zoekend rondwalen.

'Maar als je het zoekt', zegt hij, 'vind je het niet op de Camino. Het vindt jou alleen als je er open voor staat'.

En dat heeft hij intussen herhaaldelijk ervaren gedurende de dagen dat hij niemand heeft gesproken.

Naast ons 'dineert' een koppel Bretoenen van in de zeventig die een wandeling probeerden vanaf hun camping maar nu blijkt er alleen morgenavond een bus terug te rijden en de hoog bejaarde wat versufte dame weet het allemaal niet zo goed meer: door de warmte volgens haar partner.

Een stel pezige hoogbejaarde Fransen dwaalt binnen en buiten met de huishond achter hen aan. Hij draagt een grote geplastificeerde kaart om de hals. Plots loopt hij verdwaasd weer binnen met de hond blaffend achter zich aan. Zijn demente vrouw blijkt vertrokken zonder hem, eergisteren ook reeds. Toen werd ze tien kilometer verder gevonden door de politie.

Een stel Duitsers van mijn leeftijd die goed Engels spreken komen terug van een vijfdaagse tocht en blijken nu hun tas kwijt. Ze waren hier erg vroeg vertrokken en hadden hun tas aan de deur gezet zoals de uitbaatster hen had gezegd en zij weet van niets en om 18:30 uur komt iemand anders van haar personeel die het misschien wel weet. Ze wimpelt ze af maar zij komen terug met een soort refugio politie die in mooi Engels een oplossing zoekt. Het stuk chagrijn blijft erbij dat het haar zaak niet is. Maar er worden toch twee biertjes getapt van het huis in afwachting van de medewerkster...

Het 'diner' is redelijk met drie lamskoteletjes, drie blaadjes sla, wakke boterbonen, verbrande frietjes, flan met siroop.

Saint Jean Pied de Port

Zaterdag 17 juni 2017

Caminante, no hay camino. Sino estelas en el mar. - Antonio Machado.

« Tous les matins du monde sont sans retour. » Pascal Quignard

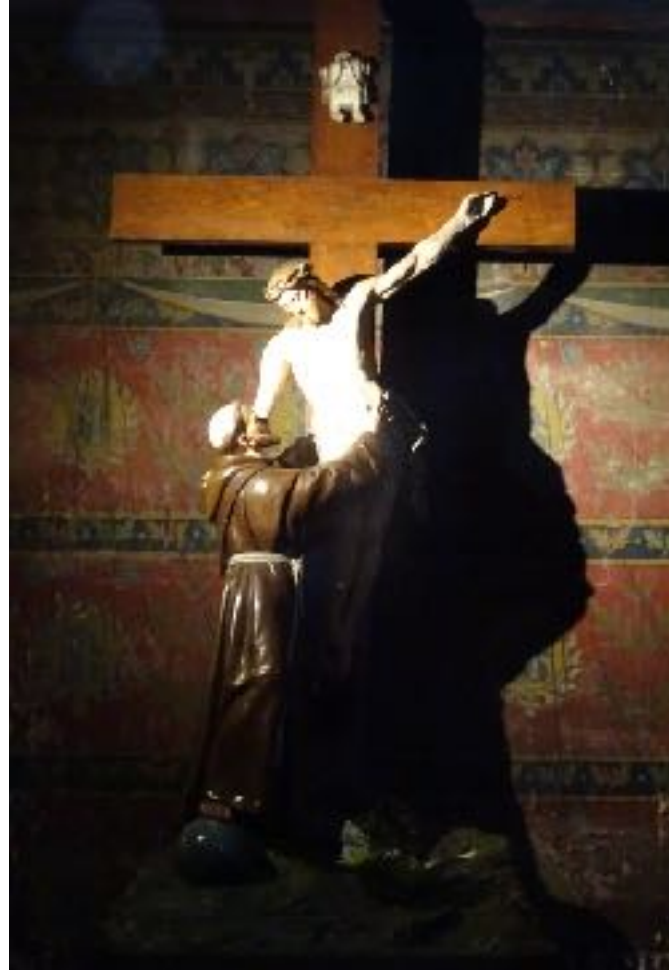
Om 6 uur gewekt door het gestommel en kraken der planken vloeren van het achterhuis. De bejaarde pelgrims en zo maken zich op voor het franse ontbijt: koffie, melk, boter, confituur en een halve baguette.

Wanneer ik om halfacht mijn kar inlaadt, verschijnt de uitbaatster met een natte dweil. Ik kan buiten voor de deur mijn mails checken, de kranten inladen en vind op weg naar het station een uitstekend ontbijtbuffet bij Itzalpea voor slechts 9€ inclusief WiFi. Aan het station nog water voor onderweg en een pot acacia honing ingeslagen voor thuis .

De Limousin Ter trein is een half uur voor vertrek paraat.

Mooi traject langs de meeste dorpen die ik ook passeerde in de andere richting. Veel wandelaars en fietsers.

In Bayonne haast om binnen de vijf minuten de TGV naar Bordeaux en Parijs te halen.

Het lukt nog net in de juiste wagon met kar.

Op mijn plaats zit een plusrijder die meteen verdwijnt. Tot Bordeaux gezapig, daarna wat sneller, maar niet echt hoge snelheid op de sporen.

In Montparnasse een gekkenhuis om met mijn fietskar door de M4 poortjes te komen. Ik moet er een zwarte assistente bijhalen die de grote poort wil openen.

Een reeks achterlijke trappen op en af en een geblokkeerde loopband waar nog andere bejaarden voor mij verder sjokken. Op iedere hoek en kant zitten baardige mannen met zwart gesluierde vrouwen, soms en kind die op stukken karton vermelden dat ze uit Syrië komen en daaronder nog wat in het Arabisch. Niemand schenkt een enige aandacht.

In de Nord duur wachten met koffie en koek in L'Etoile. En dan een eindeloze rij voor de luchthavenachtige security met detectiepoortjes en scanners. Het moet wel vooruitgaan, mijn wielen van de kar, maar over mijn ferm zakmes wordt gelukkig niets gezegd. Het is dus zoals vaak weer pro forma, maar de chef van de wagon zegt dat het overal zal komen, in Brussel, Antwerpen en Luik. Ik word stilaan razend van die flauwe kul. Laat iedereen screenen op naam, herkomst, religie en zo bepalen wie door de molen moet. Dan gaat het veel sneller en is het ook veel efficiënter.

Morgen verkiezingen in Frankrijk, de tweede ronde voor het parlement.

“Democratie, onze enige maatschappelijke genade – en ons, mensen, als enige genadig. Ze is een nooit voluit stromen, dat nooit ophoudt. Vandaag ben ik overwinnaar, morgen verliezer. Toch zijn juist in de democratie de verliezers nooit onderworpen, of is de overwinnaar nooit een tiran. Het voorrecht hebben je niet onderworpen te voelen, ook al heb je verloren, is democratisch. Je verliest een stemming, maar nooit je stem. Het voorrecht je geen tiran te voelen, ook al ben je de triomfator van de verkiezingsdag, is dus evenzeer democratisch.”

Peter De Graeve, De Afvalligen

Dat was het: eenmaal veilig thuis schuilend voor de hier heersende hitte die vergelijkbaar lijkt met die op de Spaanse meseta en midden Portugal kan ik met enige weemoed terugblikken en wachten op de fiets met bagagedoos.

‘Echte weemoed, niet om hoe het vroeger was maar om hoe het ook vroeger nooit is geweest.

De herinnering aan wat nooit heeft bestaan.’ (HDC cit. in De afvalligen)

Seneca’s terloopse vermelding, casurae stant, is onze missing link. Op de vraag die Oedipus stelt aan de Sfinx net voordat zij neerstort, ‘Maar wat is de mens?’, antwoordt Seneca vele eeuwen later: ‘Een casurus stans.’ De mens is een wankel staatje in een wereld die onophoudelijk neerwaarts gaat. Ook het Latijnse origo, ‘oorsprong’, ‘origine’, is afgeleid van een woord dat ‘zich oprichten’ betekent: orīri. Zelfs de origine heeft dus haar oorsprong in het casurus stans.’ Peter De Graeve, De afvalligen

Valcarlos - Luzaide, Monumento al Peregrino, Jorge Oteiza

